

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van

[Redacted]

Datum

17 februari 2025

Referentie

50748370

Bijlagen

1. Kamerbrief stages in het mbo, hbo en wo
2. Dialogic Onderzoek invoering minimumstagevergoeding
3. SZW onderzoek afspraken in cao's 2024

Intern OCW afgestemd

MBO, HO&S

Kamerbrief stages in het mbo, hbo en wo

Aanleiding

U stuurt de Kamer een brief om hen te informeren over de stand van zaken rondom stages en in het bijzonder stagevergoedingen. Uw inzet heeft u met de directies MBO en HO&S besproken in de beleidsstaf van 11 februari jl. en wordt toegelicht in de Kamerbrief. Uw opmerkingen zijn verwerkt in de voorliggende Kamerbrief. De wens is om de Kamerbrief ruim vóór het commissiedebat 'stages en aansluiting op de arbeidsmarkt mbo' van 2 april te versturen, conform de wens van de Kamer.

Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met de Kamerbrief en deze te ondertekenen.

- Daarmee gaat u tevens formeel akkoord met de conclusie uit de beleidsstaf om nu niet over te gaan tot een verplichting van een minimumstagevergoeding.

Kernpunten

- De brief is gezamenlijk opgesteld door MBO en HO&S en gaat over stages binnen het gehele vervolgonderwijs.
- Specifieke passages zijn afgestemd met de Inspectie van het Onderwijs, directie FEZ en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
- De directie Communicatie is vanuit communicatief oogpunt betrokken bij de Kamerbrief.

De hoofdboodschap van de Kamerbrief is dat:

Stagepact hbo en wo

- U ziet geen aanleiding om een vergelijkbaar Stagepact zoals in het mbo te initiëren bij het hbo en wo, in verband met de bestaande samenwerkingen en lopende initiatieven in het veld bij het hbo en wo.
- U benadrukt dat mbo, hbo en wo elkaar opzoeken in de aanpak met betrekking tot stages en waar mogelijk samenwerken en leren van elkaar.

Stagevergoedingen

- U kiest ervoor om nog niet over te gaan tot een wettelijke invoering van een minimumstagevergoeding, omdat sociale partners aan zet zijn en er een voorzichtig positieve beweging te zien is in de cijfers.
- De voortgang is echter nog niet genoeg en er moet echt een stap bij. U roept sociale partners en onderwijsinstellingen op om hun verantwoordelijkheid te pakken.

- Het belang van goede stages, waarbij gelijkheid tussen mbo, hbo en wo centraal staat, blijft u onderstrepen. Studenten verdienen een goede start op de arbeidsmarkt.
- In het mbo en hbo zijn stages vaak verplicht. Vooral voor deze groep kan het niet zo zijn dat studenten geen stagevergoeding ontvangen. Een stage hoort geen belemmering te vormen voor de opleiding door financiële stress of minder tijd voor een bijbaan.
- U geeft aan zich in te blijven zetten voor passende stagevergoedingen en de ontwikkelingen te blijven monitoren. Bij achterblijvende ontwikkelingen, maakt u de voor een wettelijke minimumstagevergoeding afweging opnieuw aan het einde van het Stagepact mbo in 2027.

Toelichting

Verkenning Stagepact hbo en wo

- Conform de motie Ergin heeft u verkend welke elementen van het Stagepact mbo toepasbaar kunnen zijn voor het hbo en wo.
- Het Stagepact mbo ken vier doelen (1) het verbeteren van stagebegeleiding, (2) het uitbannen van stagediscriminatie, (3) het zorgen voor voldoende stages en (4) het realiseren van een passende stagevergoeding. U omarmt deze doelstellingen ook voor het hbo en wo.
- U geeft aan dat er waar mogelijk wordt samengewerkt tussen het mbo, hbo en wo, maar dat er tegelijkertijd verschillen zijn tussen de sectoren die tot verschillende aanpakken leiden.
- Op stagevergoedingen heeft u in de brief uw inzet al uiteengezet. Rondom het stageaanbod stelt u dat er geen sprake is van stagetekorten in het hbo en wo. Wel kunnen studenten moeite ervaren met het vinden van een plek. U ziet het als een taak van het veld om hier samen met studenten over in gesprek te blijven en te werken aan de verbetering hiervan. Deze verantwoordelijkheid ziet u ook rondom het verbeteren van begeleiding. VH en VNO-NCW werken momenteel aan het maken van afspraken over o.a. het verbeteren van stagebegeleiding.
- Rondom stagediscriminatie geeft u aan dat de inzet overeenkomt met die in het mbo. U haalt het Manifest - en werkprogramma tegenaan stagediscriminatie aan, waarbinnen het veld reeds samenwerkt rondom het thema. Daarbij wordt ook nauw samengewerkt met de regionale aanpakken vanuit het Lectoraat Diversiteitsvraagstukken van Hogeschool Inholland.
- U geeft daarnaast aan dat naar aanleiding van de motie Ergin de aanpak stagediscriminatie in het mbo is besproken in de Landelijke werkgroep van het hbo en wo. Hieruit kwam de conclusie dat de verbinding met mbo van belang is in het kader van samenwerking en van elkaar leren, maar dat er ook verschillen zijn rondom de governance en het gebruik van stagematching. Gegeven het ervaren succes van de partijen in de samenwerking binnen het hbo en wo, werd er nu geen noodzaak gezien om op deze punten aanpassingen te doen naar voorbeeld van het mbo. Na afloop van het manifest kijkt u hoe de aanpak stagediscriminatie hbo en wo het beste geborgd kan worden.

Onderzoeken stagevergoedingen

- Er zijn afspraken gemaakt in het Stagepact mbo 2023-2027 met vertegenwoordigers van bedrijfsleven, onderwijs, studenten en overheid om tot een passende stagevergoeding voor elke student te komen, gelijk voor het mbo, hbo en wo. Sociale partners, onderwijsinstellingen en jongerenorganisaties zetten zich in voor een passende stagevergoeding voor iedere student.
- U monitort jaarlijks de cijfers van stagevergoedingen. In het cao-onderzoek is te zien dat het aantal afspraken in cao's over stagevergoedingen is toegenomen van 10% in 2023 naar 17% in 2024. In de CBS-cijfers is geen sterke stijging te zien in het aandeel daadwerkelijk ontvangen stagevergoedingen in 2024 ten opzichte van 2023. Vooral bij het mbo blijft dit te laag (42%). Bij het ho zijn de cijfers gunstiger. In ander onderzoek is te zien dat 75% van de hbo-studenten een stagevergoeding ontving, 65% van de wo-studenten met een verplichte stage en 91% van de wo-studenten met een facultatieve stage. Daarnaast is te zien dat mbo-studenten gemiddeld lagere stagevergoedingen ontvangen dan hbo-, en wo-studenten.
- Het CPB heeft verdiepend onderzoek gedaan en ziet een samenhang tussen het ontvangen van stagevergoedingen en opleidingskeuze en het huishoudinkomen van ouders. Het laatste kan duiden op de sociaaleconomische status van een student.
- Daarnaast heeft u n.a.v. de motie Ergin en Stultiens onderzoek laten uitvoeren naar de invoering van een minimumstagevergoeding. De invoering van een wettelijk minimumstagevergoeding blijkt ingewikkeld. De waarschijnlijkheid en omvang van de verwachte effecten, bijvoorbeeld op kansengelijkheid of het aantal stageplaatsen, is niet of moeilijk te kwantificeren.
- Het onderzoek geeft door het verkennende karakter beperkt zicht op de haalbaarheid, uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en gevolgen van een verplichte minimumstagevergoeding. Er zijn mogelijkheden in de onderwijswetgeving, via de WEB en het erkenningsreglement SBB in het mbo en via de WHW in het hbo en wo, maar deze kennen beperkingen.
- Het cao-onderzoek en het onderzoek naar invoering van een minimumstagevergoeding worden tegelijkertijd met deze kamerbrief verzonden. De CBS cijfers en het CPB-rapport zijn al openbaar.

Vervolg

2 april vindt het commissiedebat 'stages en aansluiting arbeidsmarkt mbo' plaats. In dit commissiedebat kunt u de kamerbrief verder toelichten en kunt u met de Kamer in gesprek over de ontwikkelingen met betrekking tot stages.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.